

PIONERER U

JO, JEG BURDE MÅSKE HELLERE HAVE SKREVET EN UDFØRLIG ARTIKEL OM THE HOMOSEXUALS, 23 SKIDOO ELLER CABARET VOLTAIRE, MEN ANLEDNINGEN VIL DET ANDERLEDES: I DENNE MÅNED ER DET 30 ÅR SIDEN, AT CRAWLING CHAOS – FACTORY RECORDS' UBESTRIDT MEST BAROKKE SIGNING NOGENSINDE – UDGAV DEBUTALBUMMET *THE GAS CHAIR*.

ORD: MARTIN HALL

"POSTPUNK" ER ET frygteligt begreb. I grove træk beskriver det al eksperimenterende musik skabt fra omkring midten af 1978 frem til midten af 80'erne, hvilket gør begrebets journalistiske præcisionskvotient til en noget elastisk størrelse. Genrens enorme indflydelse på 00'ernes indie-kultur står dog ikke til nogen diskussion, og taster man de otte bogstaver i "postpunk" ind på en søgemaskine, er det slående, hvor mange moderne klassikere man kan fiske hjem på den konto.

I den sammenhæng er Crawling Chaos en parentes. Ikke desto mindre er gruppen samtidig et glimrende eksempel på det musikalske og idémæssige eksperimentarium, der kendetegnede genren, ligesom bandet også er et forfriskende indslag, hvad angår periodens stivnede art-rock-stereotyper. Selvom musikbranchens "sex, drugs and rock'n'roll"-attitude signalerer noget frigjort og anarkistisk, følger de fleste aktører i bund og grund en række konforme og konservative spilleregler, hvor der er uniformer for alting, ready-made-identiteter og masser af similli-grænseoverskridelse. Imitationens regelsæt bliver nøjsomt overholdt i mytedannelsens hellige navn, for selvom alle gerne vil være så og så unikke, skal det alligevel helst være på samme måde som feltets andre deltagende.

På samme måde som de musikalske kolleger i The Homosexuals (ophavsmandene til historiens mest vidunderlige 7"-single, *Hearts in Exile* fra 1978) ignorerede enhver form for gængs protokol ved bl.a. at skifte navn ved stort set hver eneste nye pladeudgivelse, nægtede Crawling Chaos konsekvent at følge den såkaldt gode opførsels alment accepterede standarder: Her var et hold larmende tågehoveder, der lystigt defækerede på den vestlige dekadencekulturs stuegulv, så snart de havde muligheden, hvilket betød, at gruppens lydpsykopatiske virvar mindede mere om en smertelig rektoskopi end om popmusik. Inspireret af den amerikanske forfatter H.P. Lovecrafts makabre prosa samt lige dele punk og industriel lydterror lød bandet som en bizar blanding af Cabaret Voltaire, Pork Dukes, Nurse with Wound og Residents, og når gruppens to kernemedlemmer valgte at optræde under pseudonymerne Doomage Khult og Strangely Perfect, så fortæller det i sig selv en del om bandets sendefrekvens.

At det i 1979 med nød og næppe lykkedes Crawling Chaos at få kontrakt med det legendariske Factory Records, er stadig en gåde. Afgørelsen omkring signingen skulle angiveligt også have skabt voldsomme

diskussioner mellem pladeselskabets stifter Tony Wilson og hans partner Rob Gretton, for på dette tidspunkt havde Factory kun tre bands: The Durutti Column, A Certain Ratio og Joy Division. Set i forlængelse af disse langt mere "eklektiske" navne stod Crawling Chaos fuldkommen uden for sammenhæng; bandet var kejtet, uskønt, sjusket og selvaboterende i både stil og lyd og havde absolut intet som helst til fælles med den cool og antiseptiske aura, der hvilede over Factory i de dage.

Sex Machine

I et nyhedsbrev fra Factory Records i januar 1980 beskriver selskabet Crawling Chaos som "en blanding af Status Quo og Orchestral Manoeuvres in the Dark". Yderligere lover meddelelsen, at bandet vil åbne op for "a new genre of heavy modern" – en formulering der i forhold til æraens kliniske synth-lyd bestemt ikke faldt i god jord hos pressen. Og værre blev det, da bandet sammen med bl.a. Section 25 spillede ved Factorys London-showcase "Factory by Moonlight" på Moonlight Club i april 1980. Her skrev NME's Adam Sweeting følgende mindeværdige anmeldelse af Crawling Chaos' optræden:

"They played so badly for so long that a phone call to McWhirter and his Book of Records would surely have been received favourably. Ineffectual doodlings on guitar and keyboards became ends in themselves. A guest singer stood at the microphone and coughed for several minutes. Nobody danced or even twitched a leg. The bloke at the mixing desk read the Evening Standard and someone next to me asked the time before falling asleep. Anyone who needs this garbage is probably already dead."

Da gruppens debutsingle *Sex Machine* endelig udkom i august 1980, fik den en mildest talt kølig modtagelse rundt omkring, og det hjalp heller ikke ligefrem på populariteten blandt kollegerne på Factory, at underskuddet i forbindelse med pladens alt for dyre relieftryk skulle hentes fra det overskud, som salget af Joy Divisions debutalbum havde genereret. Stemningen mellem de to bands havde været anstrengt lige siden en fælles koncert i sommeren 1979, hvor Crawling Chaos havde drukket alle Joy Divisions øl, mens sidstnævnte spillede, og derefter hånet dem ved at sende tirader af "Joyce! Joyce De Vision!"-tilråb efter dem.

Ikke desto mindre er *Sex Machine* en forbløffende original single. Nummeret fremstår stadig som en strålende, overskuds-båren, psykoseksuel fantasme,

DEM

der ikke alene fortjener sammenligning med Cabaret Voltaires koldsvedsklassiker *Nag Nag Nag* fra 1979, men som i flere henseender også foregriber det Giorgio Moroder-producerede band *Sigue Sigue Sputniks* kortvarige futuristpopsucces i midt-80'erne. Det er synth-pop som i "pop goes the head!", en elektronisk voldtægt af al sund fornuft og et latent materidit for seksuel frigørelse.

Ifølge *Crawling Chaos* selv var *Sex Machine* en konsekvens af en times jamsession, en halv times konceptbrainstorming og en forhåndenværende LFO-styret synthesizer. Teksten er baseret på en løs idé om lægevidenskabelne genetiske fremtidsmuligheder, det at nye lemmer frit kan påmonteres enhver given krop, hvilket i singlesammenhængen betyder, at den syngende hovedperson er blevet udstyret med et hav af nye både mandlige og kvindelige kønsorganer. De efterfølgende seksuelle aktiviteter ligger helt i top, men problemet opstår, da fyren under et lægetjek får konstateret gonorré.

Med dette udspil lancerede *Crawling Chaos* intet mindre en helt ny genre: *Freak wave*. *Sex Machine* er et up-tempo-inferno af buldrende guitarer, paradiske synthesizere samt vokaler så fordrejede, at det hele lyder, som om nogen har stået og rykket i båndmaskinen, mens gruppen indspillede. Titlen er spastisk absurdteater, et stykke *grotesquerie*-popmusik, og skulle man ikke

Albummet repræsenterer også en gruppe, der på papiret aldrig nogensinde skulle være nået så langt som til et indspilningsstudie.

have fået nok efter A-sidens afsluttende treminutters guitarsolo – der alt i alt udgør over halvdelen af nummeret – så kan B-siden *Berlin* måske give én det sidste puf ud over afgrunden (her taler vi om en omgang sonisk koldbrand, der gispende og modvilligt først dør ud efter syv pinefulde minutter).

Homunculus Equinox

Factory Records var ikke stolte over udgivelsen, men syntes derimod at gøre, hvad de kunne, for at udskyde gruppens næste plade. *Crawling Chaos* responderede ved at optræde i hjemmelavede vikingehjelme og våde hygiejnebind, drikke forrykte mængder af øl før, under og efter deres koncerter samt ved flere lejligheder blive stoppet af politiet for alkoholpåvirket kørsel med bandbussen. Modenhed var kort sagt ikke gruppens mest fremtrædende egenskab.

Ved en optræden i *Working Men's Club* i Manchester, hvor *Crawling Chaos* var blevet booket til at spille to sæt, blev de undervejs i første del af aftenen konstant afbrudt af en mand blandt publikum, som blev ved med at råbe "got any Numan, got any Numan?" Bandet anede ikke, hvem han talte om, så fyren fortsatte ufortrødent: "Numan, y'know, Gary Numan. Friends-are-electric-like?" Da sangeren forsøgte at lukke lidt ned for råberierne med et kortfattet "nah, we don't do that", blev manden meget fornærmet og forsvandt, hvorefter han i pausen kom ud i bandrummet i selskab med koncertarrangøren for at bede gruppen om ikke at gå på scenen med det andet sæt. *Crawling Chaos* insisterede, men lige lidt hjalp det – som arrangøren forklarede: "We'll pay you, all right, it's just it's not what the audience are used to here".

Mens bandet på den måde enten blev stoppet ved deres koncerter, drak sig selv bevidstløse undervejs i deres timelange sæt eller blot fik tæve af de bands, de spillede opvarmning for (bl.a. *The Monochrome Set*), formåede *Crawling Chaos* i løbet af 1981 ikke desto mindre at få indspillet kassetdebåndet *Homunculus Equinox*. Ifølge gruppen åbnede *Factory* dog ikke døren for medlemmerne, når de kom på besøg, så *Crawling Chaos* endte med at

udsende båndet på deres eget label *Foetus Products* (der intet som helst har at gøre med den amerikanske kunstner *Foetus*). Det er på denne udgivelse – samt på den senere cd- og download-genudgivelse – at man finder gruppens andet "store" nummer, *Mummy's Tummy*.

Mummy's Tummy er i mange henseender en pendant til *Sex Machine*, men i modsætning til den første single udgør *Mummy's Tummy* ikke nogen lægevidenskabelig horror-fantasi, derimod kan nummeret nok bedst beskrives som en rebirthing-proces, der er gået helt skævt – som en bizar fantasi udlevet uden hverken blusel eller skam. Sangen introduceres af et talende foster, hvorefter helvede bryder løs; lyden er klaustrofobisk, stemmebehandlingen lige så ekstrem som på *Sex Machine*, og hører man nummeret på YouTube (p.t. 20 visninger), får man samtidig set båndets oprindelige kassettecover ... noget der kun kan være med til at vække yderligere bekymring.

Båndets to andre højdepunkter er *Fuel For The Blonde Ethiopian* og *Valium B*. Genudgivelsen indeholder desuden to fantastiske instrumentalnumre.

The Gas Chair

Til sidst blev det for meget for selv et åbensindet selskab som *Factory Records*. Efter to års tøven udgav selskabet i 1982 omsider gruppens debut-lp *The Gas Chair* via deres *Benelux*-datterselskab (*Factory Benelux*), hvor albummet

døde en stille, upåagtet død. *Crawling Chaos* havde oprindeligt døbt pladen *Gas Chair Clown* – et anagram af bandets navn – men denne titel valgte *Factory* at ignorere.

Og hvordan lyder albummet så? I korte træk meget originalt. Som det dog ofte er tilfældet, når det drejer sig om et særegent værk, så ligger sammenligningerne ikke lige for, men forsøg Dem alligevel med følgende opskrift: Tag en smule *13th Floor Elevators*, en pæn dosis *Joe Meek* og dernæst en god håndfuld krautrock, så nærmer vi os et bæredygtigt udgangspunkt. Med fine numre (og titler) som *Macabre Royale*, *Creamo Coyl* og det elleve-et-halvt-minut lange *Disierta Membra* føres man gennem et for så vidt ganske usammenhængende om end alligevel sælsomt indbydende musikalsk univers. Et nummer som *Harry*, der er dedikeret til den walisiske entertainer *Harry Secombe* (*The Goon Show* m.m.), er en fint forklædt lille popperle, *Creamo Coyl* den rene associationsstrøm af tv-sendeplader fulde af *Pantene Pro-V*- og *VOS*-reklamer (indledningen er i øvrigt tyvstjålet fra *Roxy Music's Out of the Blue*), mens *Disierta Membra* mest af alt lyder som illustrationen til et postpsykedelisk kollaps. Lur mig om ikke *The Stone Roses* har lyttet til sidstnævnte.

The Gas Chair forbliver et uudgrundeligt værk i et tilsvarende desorienteret bands historie. Ikke alene udgør albummet et barokt kapitel i *Factory's* klassiske udgivelseskatalog, det repræsenterer også en gruppe, der på papiret aldrig nogensinde skulle være nået så langt som til et indspilningsstudie. Jo, i mange henseender er *Crawling Chaos* bare en samling drengerøve, der går amok, men heldigvis foregår det hele med så megen saft og kraft i knoglerne, at anstrengelserne ikke kan andet end at minde én om alt det, musik gerne må være: udfordrende, granskende, risikovillig og intuitiv.

Er *The Gas Chair* så et fyrtårn af lys inden for sin genre? Nej da. Kan mindre gøre det? Sagtens. Ifølge rygterne er *Crawling Chaos* endda i gang igen og barsler med et nyt album, der skulle se dagens lys i begyndelsen af 2012. Jeg kan ikke rigtig finde ud af, om jeg skal glæde mig eller ej ☺

MÅL

